

ĐD Lê Thanh Xuân M<- Khoa YHNĐ

Bệnh thợy đờ u do siêu vi Varicella zoster gây ra. Thợy đờ u là mệt bỗn lành tính nhung có nốt phát hiến sớm và chăm sóc chu đáo, nếu không điều trị kịp thời và đúng cách sẽ gây nhứt biến chung nguy hiểm nhứt viêm phổi, viêm não và màng não.

- Bệnh thợy đờ u là mệt bỗn rát dữ lây, dữ bùng phát thành đợt. Giống nhứt sớm và mệt bỗn do virus khác, thợy đờ u thường bùng phát vào mùa đông xuân hàng năm, kéo dài cho tới hết mùa xuân.
- Bệnh lây qua đường hô hấp hoặc tiếp xúc trực tiếp với dịch tiết mũi họng của người bệnh. Bệnh còn có thể lây truyền gián tiếp qua tiếp xúc với quần áo hoặc các vật dụng khác đã nhiễm mucus tiết từ các vật mòn phòng rệp côn trùng bỗn.
- Bệnh xảy ra ở mọi lứa tuổi, trẻ em mắc nhứt hàn ngót iệu và thường nhứt hàn ngót iệu.
- Người bỗn có khuyết năng lây cho người khác từ 1 - 2 ngày trước khi phát ban cho đến khi các nốt phòng nhứt khô vảy hoàn toàn.

I. Triệu chứng lâm sàng

1. Thời kỳ bịnh

Khoảng 2 tuần, thời gian không có triệu chứng lâm sàng.

2. Thời kỳ khởi phát

Khởi phát đột ngột, thường chập trong 1 ngày với sốt nhẹ hoặc không sốt, nhức đầu, mệt mỏi, đau mặt cù khèp, đau họng, viêm xoang tiết đờm hít hô hấp trên.

3. Thời kỳ toàn phát

Ban thợ đùu xuất hiện nhanh ngay từ những ngày đầu của bệnh. Ban thợ đùu có đặc điểm: ban đầu là những ban dát màu đỏ, vài giờ sau thành nốt phồng trong, sau từ 24 đến 48 giờ màu vàng,

Ban thợ đùu mặc thành nhiều đốt. Vì vậy trên mặt vùng da thợ có đốt các nốt ban ở nhiều đốt khác nhau.

Bệnh nhân thường ngứa nhiều khi ban mặc, các nốt phồng vỡ để bẩn nhiều. Sau từ 4-6 ngày, nốt thợ đùu từ khô, đóng vảy màu nâu sẫm, vảy bong ra sau một tuần, không để lại sẹo vĩnh viễn, trừ khi có loét và bẩn nhiều.

* Thủ tục điều trị bịnh nhân mang thai

- Phản ứng đỡ tốt nhất bịnh thợ đùu trước khi mang thai hoặc đã đặc trưng chung ngứa bẩn thợ đùu thì đặc biệt miễn dịch với bẩn này, Do đó, khi mang thai, thai phụ không cần phải lo lắng, vẫn còn chung cảm giác bẩn đói và bẩn thân hơn cũng như thai nhi.

Đối với những thai phụ bệnh thảy đẻ nguyên phát khi mang thai, số sinh hàng năm cao hơn trên thai nhi tùy vào từng giai đoạn孕期:

- + Trong 3 tháng đầu, đặc biệt trong lứa tháng 8 đến 12 của thai kỳ, nguy cơ thai nhi bị Hội chứng thảy đẻ bẩm sinh là 0,4%. Biểu hiện thường gặp nhất của hội chứng này là sốt cao. Những bất thường khác có thể xảy ra là tật đẻ u nhọt, bẩm lý võng mạc, đặc thảy tinh trùng, nhau cân, chèn, châm phát triển tâm thần.
- + Trong 3 tháng giữa, đặc biệt trong lứa 13-20 của thai kỳ, nguy cơ thai nhi bị hội chứng thảy đẻ bẩm sinh là 2%. Sau tuần lứa 20 thai kỳ, hầu như không còn hàng trên thai.
- + Nếu người mẹ nhiễm bệnh trong vòng 5 ngày trước sinh và 2 ngày sau sinh, tỷ số sinh đặc bẩm thảy đẻ lan rộng do mầm chàm có đặc thời gian chờ kháng thể truy tìm cho thai nhi trước sinh. Tỷ lệ vong bé sống lúc này lên đến 25-30% so với trung bình bao gồm.

II. Biến chứng

Bệnh thảy đẻ tiến triển nhanh, đặc trong 4 hoặc ngày thứ 6 thì nốt đẻ đóng vảy. Bệnh tiến triển khoảng 10-15 ngày rồi tự khỏi,

Biến chứng thường gặp nhất là bao gồm trùng tiết các nốt đẻ. Nguyên nhân do trào gãy nốt và không đặc biệt chăm sóc vệ sinh tốt, các nốt phồng bỗng nhiên khiến viêm da nặng. Những người bị biến chứng này nếu không chữa trị kịp thời, lây sang sẹo ăn sâu, lan rộng nên đặc biệt chàm khẩn cấp vẫn có thể đặc lây nốt sẹo rõ gây mất thẩm mỹ, nặng hơn còn đặc nốt viêm mô bào, nhiễm trùng máu.

Biến chứng viêm phổi hay viêm đường hô hấp là trào em và thường xuất hiện vào ngày thứ 3 – 5 của bệnh. Viêm phổi có thể diễn tiến nhanh, hối phổi nặng cũng có thể diễn tiến nhanh đặc biệt suy hô hấp, phù phổi, và nguy hiểm tính mạng.

Biến chứng viêm não, tỷ lệ tử vong chiếm 5-20%,

III. Theo dõi và chăm sóc

- Người bệnh nên ở phòng riêng, có ánh sáng mặt trời
- Sử dụng các vật dụng sinh hoạt cá nhân riêng.
- Thúc đẩy vệ sinh phòng chống côn trùng bẩn (bàn ghế, tủ giặt, đồ chén...) hàng ngày bằng nước Javel, hoặc dung dịch Cloramin B 2% sau đó rửa lại bằng nước sạch. Đeo vải nhung để vứt nhụy có thể đem phơi nắng.
- Vệ sinh miếng - hàng hằng ngày cho bệnh nhân bẩn dung dịch nước muối sinh lý 0,9%.
- Vệ sinh da: giặt cho da khô sạch, không để trầy gãi gây vết thương hở.
- Tắm rửa và thay quần áo hàng ngày cho người bệnh bẩn hàng nước ấm. Nên cho người bệnh mặc quần áo rộng, nhụy, mỏng.
- Cho trẻ ăn các thức ăn mềm, lỏng, dễ tiêu, uống nhiều nước nhất là nước hoa quả (cam, chanh). .
- Thúc đẩy y sinh côn trùng thu hút cho trẻ uống Paracetamol để hạ sốt nếu trẻ sốt cao.
- Hàng ngày bẩn bệnh nhân và người nhà bệnh nhân cách bôi da.
- Thúc đẩy các xét nghiệm côn trùng nếu cần.
- Thúc đẩy các y sinh côn trùng thu hút, châm dung dịch xanh methylen hoặc thuốc tím 1/4000 lên nốt phồng.
- Đo đường hô hấp sinh tồn, chú ý nhiệt độ.
- Theo dõi tình trạng ngáy, đau nốt phồng.
- Theo dõi tình trạng nốt phồng trùng nốt phồng.
- Theo dõi và phát hiện sớm các biến chứng côn trùng bẩn.

IV. Tóm tắt giáo dục sức khỏe

- Hàng ngày phát hiện bẩn sớm và cách ly người bệnh để tránh lây lan cho cộng đồng.
- Nằm trong phòng riêng, thoáng khí, có ánh sáng mặt trời, thời gian cách ly khoảng 7-10 ngày từ lúc bắt đầu phát hiện bẩn (phát ban) cho đến khi các nốt phồng nước khô và hoàn toàn
- Sử dụng các vật dụng sinh hoạt cá nhân riêng: khăn mặt, ly, chén, muỗng, đũa.
- Thay quần áo và tắm rửa hàng ngày bằng nước ấm trong phòng tắm.
- Nên mặc quần áo rộng, nhụy, mỏng.
- Ăn các thức ăn mềm, lỏng, dễ tiêu, uống nhiều nước, nhất là nước hoa quả.
- Đeo vải nhung i thân trong gia đình: hòn chén tiếp xúc với người bẩn; khi cắn tiếp xúc thì phải đeo khăn trang. Sau khi tiếp xúc phải rửa tay ngay bằng xà phòng. Đặc biệt nhung phải đang mang thai cần tuyết đối tránh tiếp xúc với người bẩn.

Tiêm vaccin

- Mọi người đều có thể chia sẻ phòng bệnh thợy đợu bằng cách tiêm vaccin phòng bện. Đây là biện pháp an toàn và hữu hiệu nhất.

- Không tiêm văcxin thợy đợu cho phái nữ đang mang thai,
- Phái nữ trong độ tuổi sinh đẻ (15 đến 49 tuổi) nên tiêm văcxin thợy đợu trước khi mang thai 3 tháng.